

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén – Mot ett strukturerat ungdoms-engagemang för klimat och hållbarhet i EU:s beslutsprocess**(yttrande på eget initiativ)**

(2020/C 429/07)

Föredragande: **Cillian LOHAN (IE-III)**

Beslut av EESK:s plenarförsamling	20.2.2020
Rättslig grund	Artikel 32.2 i arbetsordningen Yttrande på eget initiativ
Ansvarig sektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av sektionen	8.7.2020
Antagande vid plenarsessionen	18.9.2020
Plenarsession nr	554
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	216/0/2

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Den generationsöverskridande aspekten på politik och genomförandemekanismer på området klimat och hållbar utveckling måste återspeglas i ett starkt och meningsfullt ungdomsengagemang på alla stadier i EU:s beslutsprocesser, från utarbetandet av lagstiftningsförslag och initiativ till genomförande, övervakning och uppföljning.

1.2 Om målen för hållbar utveckling ska kunna genomföras genom den europeiska gröna given krävs ett nytt angreppssätt, med en mer inkluderande modell för flerparsstyrelse som går långt utöver ad hoc-möten och samråd och där ungdomars engagemang står i centrum.

1.3 EESK föreslår att kommittén, i samarbete med kommissionen och Europaparlamentet, ska stå värd för rundabordsamtal om klimat och hållbarhet för ungdomar.

1.4 Kommittén föreslår också att en ungdomsdelegat ska inkluderas i EU:s officiella delegation till partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP). Dessutom föreslår EESK att en ungdomsdelegat ska ingå som en extra medlem i den EESK-delegation som har observatörsstatus vid sådana evenemang.

1.5 Genom att lyssna på ungdomsrepresentanter på ett proaktivt sätt och genom att fortsätta att bjuda in dem som talare vid EESK:s evenemang kommer EESK att arbeta för att stärka ungdomars och ungdomsorganisationers röster och på ett välavvägt sätt inkludera deras synpunkter i yttranden som rör klimat och hållbarhet. Kommittén kommer också att begära att ungdomsrepresentanter får samma möjligheter att höras i de andra EU-institutionerna, till exempel Europaparlamentet.

2. Inledning

2.1 Antagandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling och de 17 målen för hållbar utveckling⁽¹⁾ utgör en vändpunkt för det internationella samfundets arbete med globala frågor, genom att på ett integrerat sätt sammanföra ekonomiska, miljömässiga och sociala dimensioner. Agenda 2030 är ett projekt som ställer människan i centrum och vars utformning bygger på att ingen ska lämnas på efterkälken, och rättvisa mellan generationerna är ett begrepp som är intimt förknippat med hållbarhet. De yngre generationerna bör inte ensammas tvingas hantera konsekvenserna av ohållbar politik som de själva inte har utformat.

(1) FN:s mål för hållbar utveckling.

2.2 Världen står i dag inför ett klimatnödläge. Regeringarnas svar på klimatkrisen har hittills varit otillräckligt, och världen är inte på rätt väg för att uppnå målen i Parisavtalet eller målen för hållbar utveckling. Det civila samhället har kraftfullt efterlyst mer ambitiösa och omgående klimatåtgärder. Det mest dramatiska uttrycket för detta är ungdomsklimatstrejkerna.

2.3 Första halvåret 2020 har präglats av den globala covid-19-pandemin. Åtgärder i en aldrig tidigare skådad skala har satts in för att bekämpa viruset, och dessa kommer att få en varaktig inverkan på de ekonomiska prognoserna på kort och medellång sikt. Utformningen av de finansiella åtgärds paketerna kan inte ignoreras. När dagens ungdomar träder in på arbetsmarknaden kommer de fortsatt att känna av de ekonomiska konsekvenserna av covid-19. Dessutom kommer covid-19 även att fortsätta att påverka deras psykiska hälsa, utbildning och allmänna samhällsdeltagande. I detta sammanhang är det ännu viktigare att man tillämpar principerna om hållbar utveckling, som handlar om att balansera ekonomiska, samhälleliga och miljömässiga behov.

2.4 Det finansiella stöd som utlovats för den ekonomiska återhämtningen kommer att bli till en belastning för framtida generationer. Resurser och möjligheter bör fördelas mellan generationerna på ett rättvist sätt. Det stöd som ges till olika sektorer i planer för perioden efter covid-19 bör utformas på ett sätt som tar hänsyn till ungdomars klimatkrav och deras rätt till en hälsosammare och mer hållbar framtid.

2.5 EU:s återhämtningsplan⁽²⁾, som presenterats av kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, återspeglar behovet av att säkerställa att den ekonomiska återhämtningen bygger på principerna i EU:s gröna giv och ger resultat för både klimatet och hållbarheten. Återhämtningsplanen har potential att bli ett stimulanspaket som leder till grundläggande förändringar.

2.6 David Boyd, FN:s särskilda rapportör för mänskliga rättigheter och miljö, uppmanade i mitten av april länder att inte använda covid-19-pandemin som en ursäkt för att försvaga miljöskyddet och miljötillsynen. Hans uttalande gjordes efter att flera regeringar meddelat att de planerar att sänka miljöstandarderna eller minska omfattningen på andra relaterade åtgärder såsom övervakning och tillsyn i fråga om miljökrav⁽³⁾.

2.7 Med tanke på den globala miljökrisen, som var ett faktum redan före covid-19, är dessa åtgärder både irrationella och oansvariga och äventyrar sårbara och marginaliserade personers rättigheter. Sådana politiska beslut kommer sannolikt att påskynda miljöförstörelsen och inverka negativt på många olika mänskliga rättigheter, inbegripet rätten till liv, hälsa, vatten, kultur och livsmedel samt rätten att leva i en hälsosam miljö. Covid-19 har visat hur viktigt det är att ha en säker, ren och hållbar naturlig miljö.

2.8 Eftersom målen för hållbar utveckling nu ska genomföras genom den europeiska gröna givna bör detta i princip öppna debatten om ett paradigmskifte i riktning mot en mer deltagarbaserad modell för flerpartsstyre på området hållbar utveckling. Unga människor bör delta i denna nya styrningsmodell och ges möjlighet att delta i beslutsfattandet på EU-nivå på ett strukturerat och formaliserat sätt som omfattar mer än enbart samråd och ad hoc-möten.

2.9 Ungdomsorganisationer spelar en viktig roll i detta sammanhang, eftersom de representerar miljontals unga människors intressen, i Europa och resten av världen, genom sina breda nätverk. De är viktiga aktörer för att säkerställa att ungdomar inte bara är närvarande i institutioner utan också kan bidra till beslutsprocessen på ett meningsfullt sätt.

2.10 Ungdomsorganisationer kan också spela många andra roller. Ungdomsarbete och icke-formellt lärande har en positiv inverkan på hållbar utveckling, eftersom de syftar till att ge ungdomar en känsla av egenmakt som gör att de aktivt bidrar till vårt samhälle. Ungdomsorganisationer kan också hjälpa ungdomar att göra sin röst hörd, så att de gemensamt kan verka för hållbar utveckling på lokal, nationell, regional och global nivå och se till att regeringar och institutioner uppfyller sina åtaganden.

2.11 Högkvalitativa mekanismer för ungdomars deltagande och representation gör det möjligt att inrätta ett partnerskap mellan beslutsfattare, ungdomar och ungdomsorganisationer för att utforma beslut som påverkar ungdomars liv. Det är viktigt att ta tillfället i akt att även säkerställa stabiliteten och motståndskraften hos våra demokratier, som är beroende av att alla samhällsgrupper deltar i beslutsprocesser.

(²) Europeiska kommissionen: EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation COM(2020) 456 final och det åtföljande dokumentet EU-budgeten som motor i den europeiska återhämtningsplanen.

(³) <https://news.un.org/en/story/2020/04/1061772>

2.12 All politik måste utformas på ett sätt som tar hänsyn till konsekvenserna för dagens och morgondagens ungdomar och deras perspektiv. Ungdomars roll är särskilt viktig när det gäller sociala aspekter och framtidssäkring av politiken, för allt ifrån investeringar i klimatförändringar till livsmedelspolitiken från jord till bord.

2.13 I detta yttrande undersöks möjligheterna till ett formellt samarbete med ungdomar på institutionell nivå. Byggstenar tillhandahålls för en ny, strukturerad strategi för ungdomsengagemang på EU-nivå. Yttrandet innehåller också förslag på hur EESK bättre kan integrera ungdomar i sina arbetsprocesser, så att de får en chans att framföra sitt budskap och så att EESK:s budskap i sin tur kan bli mer rättvist för alla generationer.

3. Kopplingen mellan klimatförändringarna och behovet av ungdomsengagemang

3.1 Unga har rätt att göra sin röst hörd i frågor som rör dem. I FN:s agenda 2030 för hållbar utveckling, där ungdomar kallas "kritiska förändringsagenter", slås det fast att de har rätt att delta, i enlighet med målen för hållbar utveckling.

3.2 Ingen annan fråga har mobiliserat fler ungdomar över hela världen på senare år än klimatförändringarna. Unga i åldern 15–24 år utgör 16 % av världens befolkning och kommer att uppgå till 1,3 miljarder människor 2030. De miljö- och klimatbeslut som fattas av dagens politiker kommer att ha en inverkan på kommande generationer. Denna princip brukar kallas "rättvisa mellan generationerna".

3.3 Ungdomar har den energi, kreativitet och motivation som krävs för att utmana dagens ohållbara modeller. Samhällsförändringar som leds av ungdomar överskrider gränserna mellan generationer, kulturer och länder. Ungdomar är mindre bundna av ideologiska och institutionella strukturer och har visat att de kan tänka på nya sätt och ta fram innovativa lösningar för samhället som helhet.

3.4 Eftersom klimatförändringarna hotar våra grundläggande behov, som tak över huvudet, livsmedel och vatten, betraktas de som det största globala hotet mot människors hälsa under 2000-talet. Barn och ungdomar är några av de mest utsatta när det gäller klimatförändringarnas effekter, och Världshälsoorganisationen uppskattar att mer än 80 % av de sjukdomar, skador och dödsfall som orsakas av klimatförändringarna kommer att drabba barn. Barn är också mer sårbara när det gäller klimatförändringarnas indirekta effekter, såsom livsmedelsbrist, konflikter mellan olika grupper, ekonomiska störningar och migration. Covid-19-pandemin har också visat tydligt att barn, på grund av sitt beroende av andra, är en extra sårbar grupp.

3.5 Klimatförändringarna har också psykosociala konsekvenser, inte bara för dem som själva upplever deras effekter på ett direkt sätt. Även vetskapen om andras upplevelser och medvetenheten om framtida hot får följder. Det finns tydliga belegg för att klimatförändringarna orsakar omfattande känslomässiga reaktioner, även i höginkomstländer som ännu inte drabbats av deras direkta effekter. Undersökningar har visat att många ungdomar upplever rädsla, sorg, ilska och maktlöshet.

3.6 Dessutom förstör klimatkrisen våra ekonomiska och sociala stödstrukturer. Ungdomar tvingas hantera allvarliga ekonomiska, sociala, kulturella, politiska och miljömässiga problem som ärvt från tidigare generationer. De påverkas också i oproportionerligt stor utsträckning av ekonomiska kriser och påföljande åtstrammingsåtgärder. De mest missgynnade ungdomarna upplever otrygghet och långvarig fattigdom. De upplever också andra hinder, såsom svåra levnadsvillkor och svårigheter att få ett jobb på grund av sin socioekonomiska bakgrund, sexuella läggning, könsidentitet och könsuttryck, etnicitet eller ras, migrationsstatus, funktionsnedsättning med mera.

4. Lärdomar från befintliga strukturer och processer

4.1 Under de senaste 18 månaderna har vi sett barn och ungdomar från hela världen protestera och kräva förändring. Vissa inspireras av välkända aktivister på global eller nationell nivå, andra inspireras av varandra och några kan inte längre tolerera det fortsatta stödet för ett samhälle som strävar efter tillväxt till varje pris eller användning av offentliga medel för att stödja ohållbara metoder, till exempel subventioner till fossila bränslen och andra skadliga subventioner. Sedan rörelsen Skolstrejk för klimatet såg dagens ljus i augusti 2018 har 13 miljoner personer i 228 länder deltagit i klimatstrejker (*).

(*) Källa: Fridays for Future: Strike Statistics.

Ungdomsengagemang på nationell nivå

4.2 Vissa EU-länder har sedan dess inrättat mekanismer för att inkludera ungdomsrepresentanter i beslutsfattandet på klimatområdet. Det danska ungdomsklimatrådet (*Ungeklimarådet*) är en oberoende, ungdomsledd organisation som fungerar som rådgivare till klimatministern. Rådet samlar in synpunkter från ungdomar över hela landet och lämnar konkreta politiska förslag till ministern. Förslagen beaktas i de politiska processerna och ger på så sätt ungdomar en möjlighet att direkt påverka klimatpolitikens utformning. Det finns också lokala ungdomsklimatråd i vissa städer i Danmark ⁽⁵⁾.

4.3 Många unga entreprenörer tar hänsyn till sin verksamhets ekologiska och sociala aspekter från första början. Affärsmetoder som syftar till att minska miljöpåverkan bör stödjas på nationell nivå, till exempel genom skattebefrielser, och uppmuntras som positiva trender som mobiliserar unga entreprenörers energi för att skapa hållbara affärsmodeller.

4.4 Initiativ som de gröna studentparlamenten i Ungern, som lägger fram förslag om miljöfrågor för stadsförvaltningar, är viktiga eftersom de inte bara utbildar utan även ger skolor en möjlighet att stärka kopplingarna till städernas invånare och mellan skolor och föräldrar.

Ungdomsengagemang på europeisk nivå

4.5 EU:s ungdomsdialog är en deltagarbaserad process på EU-nivå där ungdomar ges möjlighet att samarbeta med beslutsfattare i ett visst ämne genom att lägga fram sina idéer och förslag om ungdomspolitiska frågor i EU. Dialogen stöder genomförandet av EU:s ungdomsstrategi för perioden 2019–2027 och är organiserad i en arbetscykel på 18 månader.

4.6 Europarådets råd för ungdomsfrågor är den icke-statliga partnern i den samförvaltningsstruktur som fastställer standarder och arbetsprioriteringar för Europarådets ungdomssektor och lämnar rekommendationer för framtida prioriteringar, program och budgetar. Det består av 30 företrädare från icke-statliga ungdomsorganisationer och nätverk i Europa och har som huvuduppgift är att ge ministerkommittén råd i alla frågor som rör ungdomar. Det verkar för samförvaltning i beslutsprocesser på alla nivåer som god praxis för ungdomars deltagande, demokrati och inkludering.

Ungdomsengagemang på FN-nivå

4.7 På FN-nivå finns gruppen UN MGCY (*Major Group for Children and Youth*), som bemyndigats av FN:s generalförsamling att fungera som en officiell, formell och egenorganiserad mekanism för ungdomars meningsfulla deltagande i FN. UN MGCY har arbets- och samordningsstrukturer som ansvarar för olika aspekter av gruppens arbete samt flera formella befattningar.

4.8 När det gäller klimatförändringar är Youngo den officiella ungdomssektionen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC). Youngo består av organisationer och individer som identifierar sig som unga. Det är inte en organisation utan snarare en enhetlig, öppen, formell mekanism som låter grupper och enskilda personer bidra till UNFCCC:s processer på ett frekvent, formaliserat, demokratiskt och inkluderande sätt.

4.9 Vid klimattoppmötet för ungdomar, som hölls i New York den 21 september, konstaterades att det behövs ett större ungdomsdeltagande. Sedan toppmötet har över 50 länder ställt sig bakom Kwon-Gesh-åtagandet, genom vilket ungdomar uppmanas att hålla sina regeringar och ledare ansvariga.

4.10 FN:s ungdomsstrategi 2030 syftar till att tillgodose ungdomars behov, öka deras handlingskraft och främja deras rättigheter samt säkerställa deras engagemang och deltagande i genomförandet, översynen och uppföljningen av Agenda 2030 för hållbar utveckling liksom av andra relevanta globala agendor och ramar.

Lärdomar från andra plattformar

4.11 Den flerpartsplattform för målen för hållbar utveckling som inrättades av kommissionen 2017, och som EESK deltog aktivt i, hade en viktig roll. Där fanns emellertid också mycket utrymme för förbättringar i fråga om finansieringen av arbetet, mötesfrekvensen, egenansvaret för fastställandet av agendan, möjligheter till utvidgad debatt och ökat engagemang hos medlemmarna samt underlättande av mer regelbundna, transparenta och tillgängliga offentliga samråd.

⁽⁵⁾ Källa: FN:s ungdomsråd för klimatet.

4.12 Den europeiska plattformen för berörda aktörer inom den cirkulära ekonomin, som drivs gemensamt av EESK och kommissionen, är en plats där en bred grupp intressenter kan utbyta god praxis och idéer och skapa värdefulla nätverk. De berörda aktörernas egenansvar för plattformen är den viktigaste skillnaden jämfört med flerpartsplattformen för målen för hållbar utveckling, och är en god praxis som bör följas vid inrättandet av andra strukturerade mekanismer för ökat engagemang.

5. En vision om ett meningsfullt ungdomsengagemang

Principer

5.1 Det står klart att ungdomsorganisationer inte är ute efter att skapa nya engagemangsmekanismer för processer som de överhuvudtaget inte ser som meningsfulla. Klimatkrisen har djupare rötter, och om man ska kunna föreslå lösningar på den måste man ställa grundläggande frågor om vilket samhälle vi vill ha i framtiden och vilket slags ekonomi vi vill skapa för att upprätthålla vårt klimatneutrala samhälle. "Om målet är att ändra det underliggande systemet, inte klimatet, kan det bli nödvändigt att göra mer än att bara utbilda ungdomar om klimatförändringar och uppmuntra ungdomsaktivism. I stället kan det vara dags att erkänna de många aspekterna, formerna, utrymmena och uttrycken för ungdomars missnöje"⁽⁶⁾. Därför bör ungdomsengagemang underlättas även när det gäller övergripande frågor som är nära kopplade till en ändamålsenlig klimatpolitik, till exempel monetära frågor.

5.2 För att engagemanget ska vara meningsfullt bör ungdomar inkluderas i hela den institutionella processen, det vill säga förberedelser, genomförande, uppföljning och utvärdering av initiativ och politiska processer. Många samrådskanaler har redan en fast ram och leder till maktobalanser. Det är viktigt att unga människor har makten över sitt eget engagemang och kan utforma agendan tillsammans med institutionella aktörer.

5.3 Som utgångspunkt skulle det vara fördelaktigt att identifiera hinder för ungdomars deltagande. Dessa kan vara av rättslig eller administrativ natur eller bero på bristande medvetenhet eller bristande tillgång till information om mekanismer för ungdomars deltagande och representation. Man bör också ta itu med de sociala, ekonomiska och kulturella hinder som står i vägen för ungdomars deltagande. Den roll som informella sociala och kulturella konversationer och informationsutbyten spelar bör inte underskattas, till exempel inom kamratgrupper eller inom familjer. Det bör stå helt klart att deltagandet är öppet för alla.

5.4 Självklart krävs det resurser om man ska kunna ge stöd för att utveckla nödvändiga kunskaper och färdigheter och säkerställa lika möjligheter till meningsfullt deltagande. Ungdomar som deltar i mekanismer för ungdomars deltagande och representation måste också ha tillgång till resurser. Regeringar och relevanta institutioner bör tillhandahålla tillräckliga, strukturella, tillförlitliga och hållbara resurser samt nödvändigt politiskt stöd till ungdomsorganisationer så att de kan engagera sig i mekanismer för ungdomars deltagande och representation.

5.5 Ungdomsklimatrörelsen och aktivisterna inom denna har rätt att göra sina röster hörda i de beslutsprocesser som kommer att påverka deras liv. Detta är också en central del av klimaträttsvins generationsöverskridande aspekt.

5.6 EU måste även i fortsättningen gå i täten för ett innovativt samarbete med olika intressenter. Eftersom EESK är den institution som företräder det civila samhället är kommittén en naturlig plats och partner för ett strukturerat engagemang.

Ett konkret förslag

5.7 På europeisk nivå har EESK upprepade gånger förklarat⁽⁷⁾ att det civila samhället måste delta på ett strukturerat sätt. Det civila samhället bör ges ett tydligt mandat för att delta i utvecklingen, genomförandet och övervakningen av politik och strategier som syftar till att uppnå klimatneutralitet. EU har just nu en chans att skapa engagemangsmekanismer via en europeisk klimatpakt. Mekanismen för ungdomsengagemang för klimat och hållbarhet bör vara en del av denna pakt och understödjas av ungdomsorganisationer.

5.8 EU:s beslutsfattare bör skapa ett utrymme för regelbunden och meningsfull dialog med ungdomar om politiska förslag och strategier på området klimat och hållbarhet. Det bör hållas rundabordsamtal om klimat och hållbarhet för ungdomar två gånger om året i Bryssel, under ledning av kommissionens förste verkställande vice ordförande.

⁽⁶⁾ Källa: Ecology and Society: Exploring youth activism on climate change: dutiful, disruptive, and dangerous dissent.

⁽⁷⁾ Referens: EESK:s yttrande om att främja icke-statliga aktörers klimatåtgärder: en EU-ram för att uppmuntra till fler och bättre åtgärder (EUT C 227, 28.6.2018, s. 35) och EESK:s pågående yttrande om Europeiska klimatpakten (EUT C 364, 28.10.2020, s. 67).

5.9 EESK bör stå värd för rundabordssamtalen, tillsammans med kommissionen och Europaparlamentet.

5.10 Ungdomarnas bidrag till rundabordssamtalen bör sammanställas och formellt lämnas till Europaparlamentet och kommissionen, varefter båda dessa institutioner bör lämna ett skriftligt svar där det anges vilka förslag som kan – och inte kan – genomföras och varför. Rundabordssamtalen får inte bli en plats för rena diskussioner som inte leder till några åtgärder. I stället måste de möjliggöra ett meningsfullt engagemang och meningsfulla svar från beslutfattare.

5.11 Utöver kommissionen och Europaparlamentet skulle de relevanta ordförandeskapen också kunna bjudas in. Det skulle ge ungdomar möjlighet till dialog med Europeiska unionens råd. Rundabordssamtalen skulle kunna schemaläggas så att de överensstämmer med ordförandeskapens rotation, så att ungdomar kan få en verklig inverkan på ordförandeskapets agenda.

5.12 För att skapa en kommunikationskanal med ungdomar bör det upprättas en sändlista på temat "ungdomsdialog om klimat och hållbarhet". Den bör förvaltas av dem som anordnar rundabordssamtalen, på ett liknande sätt som med FN:s ungdomssektioner. Sändlistan skulle stå öppen för alla unga klimataktörer och underlätta god kommunikation och informationsutbyte mellan gruppens medlemmar och med institutionerna.

5.13 EU:s beslutfattare bör säkerställa att ungdomsorganisationerna kan delta på ett högkvalitativt sätt i utvecklingen, genomförandet och uppföljningen av olika mekanismer för strukturerat ungdomsengagemang för klimat och hållbarhet inom EU:s beslutsprocesser. Det kommer att bidra till ett engagemang som främjar ungdomars kreativitet och idéer, samtidigt som man ser till att dessa idéer omvandlas till politik.

6. Ett praktiskt genomförande av visionen av alla EU-institutioner

EU-institutionerna

6.1 Dussintals hängivna ungdomsdelegater från hela världen deltar i de årliga klimatkonferenserna. Där ger de rekommendationer, manar på delegater, kontrollerar framsteg, organiserar och deltar i sidoevenemang och bygger upp sina nätverk. Genom att lägga till en ungdomsdelegat i EU:s klimatdelegation till partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar skulle man kunna visa att EU-institutionerna menar allvar när det gäller att samarbeta med ungdomar på ett meningsfullt sätt.

6.2 Århuskonventionen, som EU är part till, bör verkställas fullt ut. Ungdomar och ungdomsorganisationer bör ges möjligheter och tillgång till rättslig prövning inför Europeiska unionens domstol i syfte att skydda deras rätt att få miljöinformation från offentliga myndigheter och rätten att delta i beslutsfattandet på miljöområdet⁽⁸⁾.

6.3 Ungdomar och ungdomsorganisationer bör involveras i EU:s fortsatta svar på covid-19-krisen och arbeta för en djupgående förändring i våra sociala, ekonomiska och politiska system, med principerna om hållbar utveckling som ledstjärna. Det måste säkerställas att det åtgärds paket på över 500 miljarder euro som tillkännagavs i april 2020 genomförs på ett sätt som präglas av hänsyn till dessa principer. Detta är en möjlighet att åtgärda systemiska ojämlikheter och överge ohållbar praxis som bara inträffar en gång per generation.

6.4 Det är viktigt att ungdomsorganisationer får tillgång till kapacitetsbyggande insatser som hjälper dem att hitta rätt väg i rättsliga och administrativa förfaranden. Att tillhandahålla kapacitetsuppbyggnad och politiskt och finansiellt stöd samt underlätta nätverkande och kontakter kommer att öka ungdomars egenmakt och göra det lättare för dem att engagera sig i beslutsprocesser.

EESK

6.5 EESK bör föregå med gott exempel genom att inkludera EU:s ungdomsdelegat med observatörsstatus i sin delegation till partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar. Ungdomsdelegaten skulle delta i EESK:s bilaterala möten och sidoevenemang. Han eller hon skulle kunna kommunicera om processen och resultaten med ungdomsorganisationer och nätverk, inklusive nätverket för rundabordssamtalen om klimat och hållbarhet för ungdomar. Delegaten skulle också få stöd från EESK:s sekretariat för dessa uppdrag.

⁽⁸⁾ EESK:s yttrande om tillgång till rättslig prövning på nationell nivå i samband med åtgärder för genomförande av EU:s miljölagstiftning (EUT C 129, 11.4.2018, s. 65).

6.6 EESK skulle kunna åta sig att samarbeta med en ungdomsrepresentant i samband med alla sina yttranden som rör klimat och hållbarhet. Denna person skulle informera föredraganden om ungdomars åsikter och skulle vid behov uppmanas att inkomma med synpunkter vid utfrågningar, studiegruppsmöten eller sektionssammanträden. Ungdomsrepresentanten skulle kunna väljas ut av EESK:s föredragande på grundval av en rekommendation från organisatörerna för ungdomsdialogen om klimat och hållbarhet. Denna roll kan beskrivas som ett informellt arrangemang som påminner om en skuggföredragande.

6.7 EESK har redan börjat ge ungdomsrepresentanter möjlighet att regelbundet tala vid offentliga evenemang där klimat och hållbarhet tas upp. Under nästa mandatperiod bör denna praxis utvidgas till att omfatta alla offentliga evenemang som rör framtidsinriktade frågor och som skulle gynnas av ungdomars bidrag.

6.8 Det europeiska klimattoppmötet för unga som EESK står värd för tillsammans med Europaparlamentet skulle kunna göras till ett årligt evenemang. Där skulle ungdomar kunna få en chans att göra sina röster hörda, bidra till kapacitetsuppbyggnad och egenmakt för ungdomar och bygga förbindelser mellan EU-institutionerna, vilket är av avgörande betydelse om ungdomar ska kunna delta i EU:s beslutsprocess på ett meningsfullt, strukturerat och varaktigt sätt.

6.9 EESK uppmanar Europaparlamentet att inrätta en formell process för samråd med ungdomsrepresentanter som kan användas när parlamentet utarbetar ståndpunkter om politiska förslag som rör klimat och hållbarhet.

6.10 EESK skulle kunna framtidssäkra sin sammansättning och säkerställa en tillräcklig representation av ungdomsorganisationer vid EESK samt säkerställa att erfarenheter och kunskap delas med medlemsorganisationernas ungdomsavdelningar. Många av EESK:s medlemsorganisationer har ungdomsavdelningar, och fler ledamöter bör aktivt uppmanas att samarbeta med potentiella framtida ledamöter från sådana avdelningar inom sina organisationer. EESK fortsätter att använda det utmärkta evenemanget "Ditt Europa, din mening" för att säkerställa ungdomars engagemang, och trots att det skjutits upp i år på grund av covid-19 kommer det att fortsätta nästa år med fokus på klimat och hållbarhet.

7. Att välja en positiv vision för framtiden

7.1 De värsta konsekvenserna av klimatkrisen ligger fortfarande ett antal år bort för de flesta européer. Covid-19-pandemin är ett praktiskt exempel på vad som kan hända när man inte lyssnar på forskare och experter. Den har också visat att det kan vara ändamålsenligt att skapa en politik baserad på korrekt vetenskap för att hantera en kris. Denna lärdom måste tillämpas på klimatkrisen. Vi har fortfarande tid att avvärja några av de värsta konsekvenserna och förbereda oss på resten.

7.2 Återhämtningen från pandemins ekonomiska effekter måste utformas och genomföras på ett sätt som sätter klimatåtgärder och hållbarhetsåtaganden i första rummet. FN:s Agenda 2030 och Parisavtalet utgör ryggraden i det internationella multilaterala arbetet på detta område, och den europeiska gröna given måste stärkas om vi ska kunna skapa ett hållbart, koldioxidneutralt samhälle som tar hänsyn till kommande generationer.

7.3 Under den nedstängning som pandemin lett till har det visat sig att ungdomsrörelsen är mycket flexibel. Deltagarna har mobiliserat sig på nätet för att sprida sitt budskap på innovativa sätt, med allt från politiska krav till humor. Detta innovativa och ambitiösa sätt att forma vår framtid måste erkännas och inkluderas.

7.4 Vi har sett glimtar av en positiv framtid mitt i de i övrigt fruktansvärda effekterna av covid-19. Vi har insett att de lägst avlönade arbetstagarna är samhällsnödvändiga. Vår arbetskraft är mer flexibel än någon hade kunnat tro. Kontakten med familjemedlemmar och närsamhället har varit oerhört givande och värdefullt. Vi har fått en ny förståelse för naturens betydelse för vår hälsa och vårt välmående. Nu har vi chansen att ta fasta på de positiva lärdomar vi dragit och använda dem som grundstenar när vi skapar vårt nya normaltillstånd.

Bryssel den 18 september 2020.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande